

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Π. ΣΑΡΣΕΝΤΗΣ

(Απέθανεν ἐν Ἀθήναις τὴν 30ὴν Μαΐου 1897)

ΕΝ τῷ σφρήγει τῆς ἐπιστημονικῆς δράσεως, εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν ὀνείρων, ὁ *Ἀντώνιος Σαρσέντης* ἀνηρπάγη, χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποπτεύεται τόσον ταχὺ τὸ πτερύγισμά του. . .

Υἱὸς πατρὸς σημαντικῆς προσεγγόντος ὑπηρεσίας τῇ Πατρίδι ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, διακριθέντος ὡς προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικῆς Συνε-

δρίου, ὁ Ἀντώνιος Σαρσέντης κατηρτίσθη ἄριστα καὶ διεκρίθη μεταξὺ τῶν ἰκανωτέρων παρ' ἡμῶν ἐπιστημόνων. Ἀπετέλει ἄνευ ὑπερβολῆς φαινόμενον ἐν τῇ συγχρόνῳ νεολαίᾳ, ἣτις πλείονας παρεκτροπὰς ἀριθμεῖ ἢ θριάμβους. Ἦτο θετικὸς, φίλεργος, ἀποφεύγων τὰς ματαίαις ἐπιδείξεις, μόνον σκοπὸν τοῦ βίου θείας τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν.

Ὁ Ἀντώνιος Σαρσέντης ἐγεννήθη τὴν 15 Μαΐου 1865. Τῷ 1886 ἀνηγορεύθη μετὰ λαμπρὰς ἐξετάσεις Διδάκτωρ τῆς νομικῆς, ὑποστὰς τὴν δοκιμασίαν μετὰ τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ του Γεωργίου, μεθ' οὗ καὶ ἰδιαίτεροι τὸν συνέδου δεσμοὶ μοναδικῆς στοργῆς. Αἱ ἐξετάσεις τῆς νομικῆς σχολῆς τότε εἶχον ἄλλην σημασίαν. Ἦσαν αὐστηρόταται, οἱ δὲ καθηγηταὶ ἀπαιτητικώτατοι. Αἱ ἐξετάσεις ἦσαν ἀληθεῖς δοκιμασίαι, ἔπρεπε δὲ πολὺ νὰ τὸ συλλογισθῇ ὁ ἀποτολμῶν νὰ καθεσθῇ ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου τοῦ ἐξεταζομένου, τοῦ προσφυῶς ἀποκληθέντος ἐδωλίου τοῦ κατηγορουμένου.

Τοιαύτας ὑποστὰς ἐξετάσεις ὁ Σαρσέντης ἤρατο νίκην. Μόλις ἐγένετο διδάκτωρ, δὲν ἐγκατέλειψε τὰ βιβλία, ἀλλ' ἐμελέτησε βαθύτερον τὴν ἐπιστήμην, ἣν καὶ ἠπλοποίησεν ἀργότερον διδάσκων αὐτήν. Ἡ μελέτη τῆς ἐπιστήμης ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν σκέψιν νὰ ἰδρῦσῃ πρῶτος αὐτὸς ἐν Ἑλλάδι συστηματικὸν Νομικὸν Φροντιστήριον. Καὶ ὄντως ἰδρυσεν αὐτὸ ἐν ἔτει 1887. Τὸ Φροντιστήριον τοῦτο ὑπῆρξε δόξα ἀληθινή διὰ τὸν Σαρσέντην. Ὅλας τὰς ὥρας ἐδαπάνη ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Δικαίου, ὅλας κατηνάλισκε τὰς πολυτίμους καὶ ἐμβριθεῖς αὐτοῦ γνώσεις εἰς τὴν διάδοσιν τῆς Ἐπιστήμης, διευκολύνων σημαντικῶς εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἀντίληψιν αὐτῆς τοὺς ὑποψηφίους διδάκτορας καὶ δικηγόρους. Ἦτο τὸ μόνον Φροντιστήριον ὅπερ ἀπέδωκε καρπούς. Εἰς χιλιάδας ἀριθμοῦνται οἱ τρόφιμοι τοῦ Φροντιστηρίου Σαρσέντη, ὅπερ κατέκλυσαν οἱ σπουδασταὶ, προτιμῶντες αὐτὸ τῶν παραδόσεων τῶν καθηγητῶν. Πολλοὺς πτωχοὺς φοιτητάς, οἵτινες μὴ ἔχοντες καιρὸν νὰ παρακολουθῶσι τὰ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μαθήματα ἠδυνάτουσαν νὰ ἐνστερνισθοῦν τὴν ἐπιστήμην, ἔχοντες ὑπερδεκαετῆ φοίτησιν, αὐτὸς τοὺς ἐδέχετο προθύμως καὶ τοὺς κατήρτιζε τελείως, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀμοιβῆς.

Ἄλλ' οἱ κόποι κατέβηλον τὸν εὐθραστον ὀργανισμόν του τῶν οἰκείων καὶ τῶν φίλων αἱ συμβουλαὶ ἦσαν ἀνίσχυροι πρὸ τοῦ μεγάλου ἔρωτός του πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Ἐνῶ δὲ προητοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ εἰς Γερμανίαν πρὸς εὐρύτερας σπουδὰς, ἵνα κατόπιν ὑποστῇ τὴν ἐπὶ ὑψηλείᾳ τοῦ Ῥωμαιοῦ Δικαίου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ δοκιμασίαν, ἣτις ἦτο καὶ ὁ διακαὴς πόθος του, ἀποτόμως ἐκόπη ἐκ νόσου ὀξείας ἢ ζωῆ του, καὶ τὴν 30 Μαΐου ἐ. ἔ. ὁ Ἀντώνιος Σαρσέντης, ὁ σφριγηλὸς ἐπιστήμων, ὁ προσηγέστατος, ὁ γλυκύς, ὠδηγεῖτο κατὰφορτος ἀπὸ ἄνθη καὶ δάκρυα εἰς τὴν αἰωνίαν κρύπτην.

Ἐξέλιπεν οὕτω παρακίρως, σκληρῶς, μία εὐγενὴς ὑπαρξίς, ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι σημειοῦσι παρήγορον σταθμὸν ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Τοιαῦται ὑπάρξεις δὲν ἔπρεπε τόσον εὐκολα, τόσον ἑνωρὶς νὰ σβύνουν. Εἰσὶν μία ἐγγύησις τῆς χρηστῆς κοινωνίας, μία ἐλπίς τοῦ

μέλλοντος, μία άκτις τῆς ἐπιστημονικῆς αἴγλης. Ζωή ἡ ὅποια εἶνε χρήσιμος, εἶνε προσφιλές, πρέπει νά συμπληροῖ τὸ ἔργον τῆς, νά ὀρθῶ. Καί ὁ Σαρσέντης ἐάν ἔζη, πολλὰ θά συνεισέφερε εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ θά κατετάσσετο ἀξίως εἰς τὴν χορείαν τῶν ἐξεχόντων νομομαθῶν.

Ἄλλὰ καὶ ὡς ἄτομον, ὁ Ἀντώνιος Σαρσέντης καταλείπει τὰς γλυκυτέρας ἀναμνήσεις. Θησαυροὺς ἐνέκλειε πλουσίους ἢ καρδίᾳ του, ἐν ᾗ οὐδὲν ποτὲ εἰσεχώρησε χαμαιζήλον πάθος, ἢ φθόνος ἢ κακία τις. Δι' αὐτὸν ἦσαν ὅλοι ἀγαθοὶ ὅπως ἦτο καὶ αὐτὸς ἀγαθὸς πρὸς πάντας. Ἐλαμπρον οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπὸ τὴν χάριν τῆς ἀγαθότητος καὶ εἰς τὰ χεῖλη ἐπλανᾶτο πάντοτε τὸ ἐλκῦον μειδιάμα, τὸ πλήρες ἐμπιστοσύνης καὶ ἀφελείας.

Ἀπέθανε καὶ εἰς τὸν σεμνὸν τάφον τοῦ νεκροῦ τῆς ἐπιστήμης ἐργάτου περιπίπτται ἡ χρυσῆ ἀνταύγεια τῶν ἀρετῶν τῆς ψυχῆς του καὶ τοῦ πνεύματός του. Ἐναυλοὶ εἰσὶν ἀκόμη τῆς ὀδύνης οἱ κλαυθμοὶ τῶν οἰκείων, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, οἱ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος διεσκορπισμένοι, οἱ τὸ δίκαιον ὑπηρετοῦντες, προφέρουσι τὸ ὄνομά του μετ' εὐγνωμοσύνης, τῆς μόνης ἰκανῆς νά προσδώσῃ τὸν ἀληθῆ χαρακτηρισμὸν ζωῆς τόσον ἀμέμπτου, ζωῆς ἀκαμάτως ἀφιερωθείσης διὰ τοὺς ἄλλους καὶ ὄχι δι' ἑαυτήν, ζωῆς πλήρους νεότητος, ἀρετῆς, ἐλπίδων καὶ πόθων. Ἐπὶ τοῦ τάφου τοιοῦτου νέου καὶ ἀνεκτιμήτου φίλου, σπένδομεν καὶ ἡμεῖς θερμὸν δάκρυ, δάκρυ διὰ τὴν νεότητά του τὴν θκληράν, δάκρυ διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς, δάκρυ διὰ τὴν ἐπίφθονον ἐπιστημονικὴν του μόρφωσιν.

Ε Λ Α !

Ἐλα μικρὴ μου, ἔλα κοντά μου,
Κ' ἔχω τὰ δύο μου χεῖρια γεμάτα
Ἀπὸ δουβλόνια κί' ἀπὸ δουκῆτα,
Μὴν ἀποστέρῃς τὸν ἔρωτά μου.

✱

Θᾶχης τὴ νεότητὴ καὶ τὴ καρδίᾳ μου,
Ἀπὸ βουμπίνι κί' ἀσπρο ἀγάτη
Θεὶ νὰ σοῦ χτίσω λαμπρὸ παλάτι,
Ἐλα νὰ γίνῃς βασίλισσά μου...

Μ' ὄλα τὰ πλούτη θὰ σὲ στολίσω,
Θᾶχης διαμάντια καὶ δακτυλίδια
Μαργαριτάρια, φλωριά, στολίδια,
Ὅλη τὴν πλάσι θὰ σοῦ χαρίσω!

✱

Νοιώθω γιὰ σένα καὶ μὲ μεγάλο...
Μ' ἀρχαῖες λύρες καὶ με κιθάρες
Τοὺς στοχασμούς μου καὶ τὰς λαγύρες,
Τὸν ἔρωτά μου θεὶ νὰ σοῦ ψάλλω!...

Σ . . .

